

Uitleg over de verschillende pictogrammen

Leeftijdsclassificaties

Kijkwijzer waarschuwt ouders en begeleiders tot welke leeftijd een film schadelijk kan zijn voor kinderen. Kijkwijzer doet dat door een leeftijds aanduiding te geven, gevolgd door de pictogrammen die de reden van het advies aanduiden. Wat betekenen de classificaties AL, 6, 9, 12, 14, 16 en 18 jaar?

**AL
TOUS**

DE LEEFTIJDSCATEGORIE "AL/TOUS" GEEFT AAN DAT EEN FILM GEEN SCHADELIJKE ELEMENTEN BEVAT.

6

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER 6 JAAR. Binnen de leeftijdscategorie 6 kunnen onder meer mild geweld, dreiging met geweld, verwondingen of beelden met dreigende wezens, monsters of spoken voorkomen. De leeftijdscategorie 6 is ontwikkeld om jonge kinderen te beschermen tegen bepaalde angstwekkende en gewelddadige media-inhoud, aangezien kinderen tot zeven jaar nog geen goed onderscheid kunnen maken tussen werkelijkheid en fantasie.

9

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER 9 JAAR. Binnen de leeftijdscategorie 9 kunnen onder meer geweld tegen kinderen of dieren, milde griezeffecten, lijken van mensen en slachtoffers van een ongeluk of ziekte voorkomen.

12

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER DE 12 JAAR. Binnen deze leeftijdscategorie 12 kunnen onder meer voorkomen: indringende, harde geweldscènes, zeer angstige/lijdende mensen en ernstige of bloederige verwondingen/lijken. Verder kunnen er vaak seksueel taalgebruik of seksuele handelingen in voorkomen, discriminerende uitingen en overmatig gebruik van alcohol/softdrugs of harddrugs.

14

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER DE 14 JAAR. De leeftijdscategorie 14 is nieuw. Deze categorie werd ingevoerd omdat rond 14 jaar jongeren een belangrijke evolutie meemaken op mentaal en cognitief vlak. Rond deze leeftijd slagen zij er beter in afstand te nemen van bepaalde beelden (adult discount), waardoor ze bepaalde angstaanjagende inhoud en geweld beter kunnen relativeren. Doordat de pubertijd op deze leeftijd meestal een aanvang heeft genomen, is de interesse en houding ten opzichte van seksuele filminhoud ook veranderd, waardoor jongeren zich er minder oncomfortabel door voelen.

16

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER DE 16 JAAR. Binnen de leeftijdscategorie 16 kunnen onder meer de volgende elementen voorkomen: indringende, harde of meedogenloze geweldacties of seksueel geweld, hevige angstaanjagende beelden of griezeffecten. Verder vallen in deze leeftijdscategorie: veel nadrukkelijke seksuele handelingen, het tonen van (details van) genitaliën tijdens de handelingen en overmatig gebruik van alcohol/softdrugs of harddrugs dat in een gunstig daglicht wordt geplaatst.

18

MOGELIJK SCHADELIJK VOOR KINDEREN ONDER DE 18 JAAR. Deze categorie is nieuw en werd ingevoerd voor films die extreem gewelddadig, angstaanjagend of seksueel expliciet van aard zijn.

Inhoudsclassificaties

Kijkwijzer waarschuwt ouders en opvoeders tot welke leeftijd een film schadelijk kan zijn voor kinderen. Kijkwijzer doet dat door een leeftijdsaanduiding te geven, gevolgd door de pictogrammen die de reden van het advies aanduiden. Welke schadelijke gevolgen kunnen geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en/of alcoholmisbruik en grof taalgebruik hebben op kinderen? Deze vragen zullen we hier beantwoorden.

GEWELD

Audiovisueel geweld kan meerdere schadelijke gevolgen hebben. Het kijken naar mediageweld kan onder meer de agressie van kinderen aanwakkeren, kinderen afstoppen voor geweld, en kinderen angstig maken. In Kijkwijzer hebben we met die drie negatieve effecten rekening gehouden. De classificatie die geweld krijgt is gebaseerd op drie kenmerken: de realiteitsgehalte van het geweld, de mate waarin de gevolgen van het geweld in beeld gebracht worden (bloed, ernstige verwondingen, verminkingen) en de mate waarin het geweld bestraft wordt.

ANGST

Angsteffecten zijn sterk afhankelijk van het cognitieve ontwikkelingsniveau van de kijker. Uit onderzoek blijkt dat volwassenen en oudere kinderen op twee manieren naar een angstaanjagende film kunnen kijken. Ze kunnen emoties toelaten en er lekker voor gaan zitten om te griezelen. Maar ze kunnen ook emotioneel afhaken door te denken dat hetgeen ze zien niet echt is. In die gevallen passen volwassen kijkers en oudere kinderen een mechanisme toe dat in de Angelsaksische literatuur «adult discount» wordt genoemd.

Studies tonen aan dat kinderen onder de negen deze zogenoemde «adult discount» nog niet kunnen toepassen wanneer ze naar fictie kijken. Ze weten soms wel dat iets fantasie is, maar toch kunnen ze die kennis tijdens het kijken nog niet gebruiken bij het verwerken van angstwekkende beelden. Kijkwijzer houdt om die reden rekening met het realisme van de omgeving bij de angstaanjagende scènes. Binnen de categorie angst zijn verder drie elementen belangrijk: dingen die er beangstigend uitzien, personen in een film die angstig zijn of lijden, en geluiden en griezelige horroreffekten.

SEKS

Seksualiteit is een inhoudskenmerk waarop mediaproducten over de hele wereld geclassificeerd worden. Ouders vinden het belangrijk om te weten of er seks in een mediaproduct voorkomt. Veel ouders zijn er van overtuigd dat het onwenselijk is om kinderen al jong naar seks te laten kijken. Het begrip seks wordt in deze inhoudsanalyse ruim geïnterpreteerd. Het gaat bijvoorbeeld om handelingen als strelen, kussen, en geslachtsgemeenschap, maar ook om afbeeldingen van schaars of uitdagend geklede personages, en om gesprekken over seks.

GROF TAALGEBRUIK

Uit het consumentenonderzoek waar Kijkwijzer op gebaseerd is gebleken dat ouders zich relatief veel zorgen maken over de grote hoeveelheid grof taalgebruik in de media en daar graag over geïnformeerd willen worden. Kijkwijzer voorziet in die behoefte.

Het is aannemelijk dat kinderen een voorbeeld nemen aan grof taalgebruik. Dat is een mogelijk schadelijk gevolg. Het is echter de vraag welke leeftijd het gevoeligst is voor de effecten van grof taalgebruik. Kinderen van twee imiteren immers al regelmatig slogans en zinsneden uit media. Grof taalgebruik en schuttingtaal lijken echter ook frequent binnen subculturen van oudere kinderen en adolescenten overgenomen te worden. Om deze reden hebben we ervoor gekozen ouders wel te informeren over de aanwezigheid van grof taalgebruik, maar die niet te verbinden aan een leeftijdsindicatie.

DISCRIMINATIE

Uit consumentenonderzoek blijkt dat ouders graag geïnformeerd worden over discriminatoire uitingen in de media. Daarom hebben we discriminatie als inhoudscategorie in Kijkwijzer opgenomen. Kijkwijzer hanteert een brede definitie van discriminatie. Onder discriminatie verstaan we elke uiting waarbij bepaalde bevolkingsgroepen als inferieur worden afgeschilderd op grond van ras, religie, huidkleur, sekse, nationaliteit of etnische afstamming.

DRUGS EN ALCOHOL

Net als bij discriminatie is een mogelijk schadelijk gevolg van harddrugsgebruik en overmatig softdrugs- en alcoholgebruik in audiovisuele media dat kinderen deze handelingen als gewoon gaan zien. Wanneer het gebruik in een positief daglicht wordt geplaatst is het zelfs mogelijk dat kinderen en adolescenten het als nastrevenswaardig zien. Het is bekend dat veel personages in films alcohol drinken. Vaak gaat het om personages met wie kinderen zich kunnen identificeren.